

Lehdistötiedote

Luxemburg, 12. huhtikuuta 2018

Tarkastajat: Yrityksille tuotannollisiin investointeihin myönnettävän EU:n tuen yhteydessä on kiinnitettävä enemmän huomiota pysyvyyteen

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että tulosten pysyvyyttä ei painotettu riittävästi eurooppalaisten yritysten tuotannollisiin investointeihin myönnetyn EU:n aluekehitystuen hallinnoinnissa vuosina 2000–2013. Tarkastajat totesivat, että noin yhdessä hankkeessa viidestä tulokset eivät olleet pysyviä hankkeen päättymisen jälkeen ja että noin neljänneksessä muista hankkeista tulokset olivat vain osittain pysyviä. Syynä on pääasiassa se, ettei pysyvyyttä painotettu tuen hallinnoinnissa.

Euroopan aluekehitysrahasto auttaa rahoittamaan sellaisia sijoituksia pääomaan tai omaisuuteen, jotka edistävät kestävien työpaikkojen luomista ja säilyttämistä toimenpitein, joilla tuetaan myös alueellista ja paikallista kehitystä. Tähän käyttötarkoitukseen osoitettiin yli 75 miljardia euroa vuosina 2000–2013 ja samaan tarkoitukseen on suunniteltu käytettäväksi yli 68 miljardia euroa vuosina 2014–2020.

Tarkastajat arvioivat, hallinnoitiinko tätä rahoitusta tavalla, joka varmisti tuotosten ja tulosten pysyvyyden, ja mitkä olivat siihen vaikuttavat päätekijät. Tarkastajat tutkivat 41 päätökseen saatua tuotannollista investointihanketta, jotka olivat saaneet osarahoitusta vuosina 2000–2013 Italiassa, Itävallassa, Puolassa, Saksassa ja Tšekissä.

Tarkastajat havaitsivat, että EU:n lainsäädännön mukaiset pysyvyytsvaatimukset täyttyivät kaikilla alueilla, joilla tarkastus tehtiin. Tarkastetuissa hankkeissa oli myös yleensä saatu aikaan suunnitellut tuotokset, ja hankitut omaisuuserät ja muut tuotokset olivat useimmissa tapauksissa vielä olemassa ja käytössä. Pitkäkestoiset tulokset jäivät silti monissa tapauksissa saavuttamatta.

”Valtaosa tutkituista hankkeista tuotti niiltä odotetut välittömät tulokset. Nämä liittyivät useimmiten työpaikkojen luomiseen, rahoituksen ja lainojen saannin paranemiseen sekä tuotannon ja tuottavuuden lisääntymiseen. Viidesosassa näistä hankkeista hankkeiden päättymiseen mennessä saavutetut tulokset eivät kuitenkaan olleet pysyviä”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Ladislav Balko.

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot.

Erityiskertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Puh. (+352) 4398 47063

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

Puh. (+352) 4398 45410

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Lähes puolessa tarkastetuista hankkeista ei ollut myöskään mahdollista arvioida, mikä pysyvyys oli lakisääteisen toimien pysyvyydeltä edellytetyn ajanjakson päättyessä, koska näitä tietoja ei aina ollut kerätty hankkeen toteutuksen aikana ja sen jälkeen ja/tai koska asiaa koskevat asiakirjat eivät olleet enää saatavilla tarkastuksen ajankohtana.

Pysyvien tulosten puuttuminen johtui muutamissa tapauksissa osatekijöistä, joihin viranomaiset tai tuensaajat eivät selvästikään voineet vaikuttaa, kuten vuosien 2007/2008 jälkeisestä talouskriisistä tai kansallisen lainsäädännön muutoksista. Usein syynä olivat kuitenkin hallinnointiin liittyvät puutteet: pysyvyyteen ei kiinnitetty riittävästi huomiota strategisen suunnittelun yhteydessä; hankevalinta-, seuranta- ja raportointimenettelyt olivat heikot; viranomaiset sovelsivat korjaavia toimenpiteitä epäjohdonmukaisesti tapauksissa, joissa odotettuja tavoitteita ei ollut saavutettu.

Tarkastajat tuovat esiin, että sääntelykehityksen ansiosta tilanne on parantunut kaudella 2014–2020. Lisätoimet ovat kuitenkin tarpeen, jotta tällä ohjelmakaudella saavutetaan pysyviä tuloksia ja jotta voidaan parantaa ohjelmien suunnittelua vuoden 2020 jälkeen.

Tarkastajat suosittavat, että jäsenvaltiot

- edistävät tulosten pysyvyyttä kiinnittämällä nykyistä enemmän huomiota riskien tunnistamiseen ja vähentämiseen ja analysoimalla paremmin erityyppisten yritysten tarpeita
- parantavat valintamenettelyjä ja -perusteita sekä raportointi- ja seurantajärjestelyjä
- määrittävät selkeät korjaavat toimenpiteet, jotka liittyvät hanketavoitteiden (jos sellaiset on asetettu) saavuttamiseen, ja soveltavat niitä johdonmukaisesti.

Komission olisi

- kiinnitettävä toimenpideohjelmien hyväksymisprosessin yhteydessä erityistä huomiota siihen, miten jäsenvaltiot käsittelevät hanketulosten pysyvyyteen liittyviä kysymyksiä
- varmistettava, että jäsenvaltiot johdonmukaisesti soveltavat selkeitä korjaavia toimenpiteitä sekä takaisinperintäjärjestelyjä tapauksissa, joissa hankkeet eivät ole EU:n lainsäädäntöön perustuvien pysyvyyksivaatimusten mukaisia.

Lisäksi komission ja jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että arvioinneissa käsitellään systemaattisemmin hanketulosten pysyvyyttä, jotta EU:n tulevat yritystukijärjestelmät voitaisiin laatia entistä paremmin.

Toimittajille tiedoksi

Euroopan aluekehitysrahastosta myönnetään tuotannollisiin investointeihin tarkoitettua tukea nykyisellään vain pk-yrityksille. Myös suuret yritykset voivat silti saada tukea, jos investointi sisältää yhteistyötä pk-yritysten kanssa ja edistää tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja innovoinnin tehostamista tai vähähiiliseen talouteen siirtymisen tukemista.

Erityiskertomus nro 8/2018 ”Yritysten tuotannollisiin investointeihin myönnettävä EU:n tuki – pysyvyyteen kiinnitettävä enemmän huomiota” on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.